

САДРЖАЈ

1. УВОД	11
2. УЛОГА ЗАСТУПНИКА КОЛЕКТИВНИХ И ШИРИХ ИНТЕРЕСА ЈАВНОСТИ У ДОНОШЕЊУ УПРАВНОГ АКТА.....	15
2.1. Транспарентност рада органа управе и информисање јавности	15
2.2. Заинтересована јавност као носилац знања о локалним приликама заснованог на животном искуству	17
2.3. Заступници колективних и ширих интереса јавности као заступници права природе	19
2.4. Еколошке организације као заступници колективних и ширих интереса јавности	25
2.5. Проширена страначка легитимација у упоредном праву	27
3. ПРОЦЕСНИ ПОЛОЖАЈ ЗАСТУПНИКА КОЛЕКТИВНИХ И ШИРИХ ИНТЕРЕСА ЈАВНОСТИ У НАШЕМ ПРАВУ	29
3.1. Заступници колективних и ширих интереса јавности као странка у управном поступку	29
3.2. Активна легитимација и једностраначки и вишестраначки управни поступак	32
3.3. Утврђивање страначке легитимације еколошких невладиних организација и заступника колективних и ширих интереса јавности	34
3.4. Заступници колективних интереса и ширих интереса јавности у посебним управним поступцима	36
3.5. Заступници колективних и ширих интереса јавности и одлучивање о стварима које имају утицај на животну средину	39
3.5.1. Енергетска дозвола	40
3.5.2. Дозвола за емисију гасова са ефектом стаклене баште	42
3.5.3. Грађевинска дозвола	45
3.5.4. Дозвола за третман, складиштење, поновно искоришћење и одлагање отпада	48

3.6. Заступници колективних и ширих интереса јавности као странка у управном спору	50
4. СТАВОВИ КОМИТЕТА ЗА УСКЛАЂЕНОСТ СА АРХУСКОМ КОНВЕНЦИЈОМ О АКТИВНОЈ СТРАНАЧКОЈ ЛЕГИТИМАЦИЈИ И АКТИВНОЈ ПРОЦЕСНОЈ ЛЕГИТИМАЦИЈИ	57
4.1. Улога и значај Комитета за усклађеност са Архуском конвенцијом.	57
4.2. Пракса Комитета за усклађеност са Архуском конвенцијом од значаја за правни положај заступника колективних и ширих интереса јавности.	60
4.2.1. Заштита посебних еколошких вредности као основ активне страначке легитимације и активне процесне легитимације: пример Немачке.	61
4.2.2. Улога заступника колективних и ширих интереса у заштити материјалне законитости одлука: пример Велике Британије.	65
4.2.3. <i>Actio popularis</i> у заштити животне средине у одређеним областима: пример Шпаније	67
4.2.4. Заступници колективних и ширих интереса и трошкови поступка: пример Белгије	70
5. УСАГЛАШАВАЊЕ ЕКОЛОШКОГ <i>ACQUIS</i> -ја СА АРХУСКОМ КОНВЕНЦИЈОМ (ЧЛ. 9.3)	73
5.1. Активна страначка легитимација, активна процесна легитимација и управни акти институција ЕУ (<i>Plaumann test</i>).	73
5.2. Отворена питања у пракси Суда ЕУ	76
5.3. Ставови Комитета за усклађеност еколошког <i>acquis</i> -ја са Архуском конвенцијом АССС/С/2008/32 и АССС/С/2015/128	79
5.3.1. Колективни карактер интереса заштите животне средине и утврђивање непосредног и личног утицаја управног акта	79
5.3.2. Изузеци који се односе на одлуке органа и институција ЕУ у вези са државном помоћи АССС/С/2015/128	82
5.4. Компромис о измени Архуске уредбе (2021)	83
5.4.1. Одређивање појма управног акта који може да буде предмет интерне ревизије	85
5.4.2. Страначка легитимација и активна процесна легитимација	86

6. СТАВОВИ ЕВРОПСКОГ СУДА ЗА ЉУДСКА ПРАВА О ЗАСТУПНИЦИМА КОЛЕКТИВНИХ И ШИРИХ ИНТЕРЕСА ЈАВНОСТИ	89
6.1. Колективне тужбе у Бернској конвенцији и Европској социјалној повељи	89
6.2. Заштита права на правично суђење (чл. 6 ЕКЉП) и права на делотворни правни лек (чл. 13 ЕКЉП).....	90
6.3. Заштита права на слободу окупљања и удруживања (чл. 11 ЕКЉП)	95
6.4. Статус потенцијалне жртве последица климатских промена и проширење легитимације заступника колективних интереса.....	95
7. ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА	97
ЛИТЕРАТУРА	101